

Sygn. akt VI U 3630/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2017r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant – sekretarka Katarzyna Słaba

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2017r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: S. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 29 października 2015r., znak: (...)

w sprawie: S. P.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wysokość świadczenia

I zmienia zaskarżoną decyzję poprzez ustalenie, iż od dnia (...). emerytura częściowa ubezpieczonego S. P. wynosi 1.302 zł 21 gr,

II umarza postępowanie w pozostałej części,

III nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt VI U 3630/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 października 2015 roku (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748), po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonego S. P., przyznał mu emeryturę częściową od (...) r., tj. od daty nabycia uprawnień. Organ rentowy wskazał w decyzji kwotę składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego z uwzględnieniem waloryzacji, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz średnie dalsze trwanie życia. Na tej podstawie organ rentowy ustalił kwotę emerytury przyjętej do ustalenia wysokości emerytury częściowej.

Od powyższej decyzji ubezpieczony złożył odwołanie, w którym wniósł o wyjaśnienie dlaczego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 82,52%, natomiast przy decyzji o przyznaniu emerytury 79,72%. Ubezpieczony także wskazał, że

posiada oryginał świadectwa pracy za lata 1974-1975, na którym widnieje stawka godzinowa w wysokości 30,50 zł i w związku z tym jest możliwość uwzględnienia średnich dochodów za te lata. Zgodnie z informacją z Zakładów (...) w B. dokumenty płacowe za ww. lata zostały zniszczone.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wyjaśnił, iż w decyzji o ponownym przeliczeniu kapitału początkowego z dnia 10 września 2014 r. błędnie przyjęto kwotę wynagrodzeń za okres od 1 stycznia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r. (56428,00 zł), podczas gdy prawidłowo winny być przyjęte wynagrodzenia wykazane w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 26 marca 2004 r. wystawionym przez Zakłady (...) S.A. w B. (42028,00 zł), co spowodowało zawyżenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru. Zostało to skorygowane w decyzji o ponownym przeliczeniu kapitału początkowego z dnia 26 października 2015 r. W związku z powyższym wysokość podstawy wymiaru kapitału początkowego wyliczona z 10 lat kalendarzowych, tj. od 1974 r. do 1983 r. uległa obniżeniu. Nadto, organ rentowy wskazał, iż do podstawy wymiaru nie przyjęto stawki godzinowej wykazanej na świadectwie pracy za lata 1974-1975 ze względu na treść § 21 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r., Nr 237, poz. 1412).

Na rozprawie w dniu 20 września 2016 r. ubezpieczony wyjaśnił, iż domaga się aby w miejsce minimalnych wynagrodzeń przyjętych przez organ rentowy do obliczenia wskaźnika wysokości kapitału początkowego, a w konsekwencji emerytury częściowej, przyjęć wynagrodzenia rzeczywiste z lat 1974-1975. Kwestię wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ubezpieczony uznał za wyjaśnioną przez organ rentowy, gdyż rzeczywiście doszło do pomyłki w ustaleniu wysokości wynagrodzeń za rok 1976.

W odpowiedzi na zarządzenie Sądu organ rentowy wyjaśnił, iż po wyliczeniu godzinowych stawek od 1 stycznia 1974 r. do 31 grudnia 1975 r. wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wpływa na wysokość emerytury, ponieważ wskaźnik z lat 1974-1983 wzrósł z 79,72% na 89,82%.

Na rozprawie w dniu 15 grudnia 2016 r. ubezpieczony oświadczył, iż zgadza się z powyższym wyliczeniem.

W związku z zarządzeniem Sądu organ rentowy wyjaśnił, że wysokość kapitału początkowego przy uwzględnieniu powyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wyniosłaby 142109,55 zł, a hipotetyczna wysokość emerytury częściowej wówczas ukształtowałaby się na poziomie 1302,21 zł.

Na rozprawie w dniu 16 marca 2017 r. ubezpieczony oświadczył, iż zgadza się z wyliczeniem kapitału początkowego i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w ten sposób aby w miejsce emerytury częściowej w wysokości 1227,74 zł przyznać mu od dnia 27 października 2015 r. emeryturę częściową w wysokości 1302,21 zł, a w pozostałej części wniósł o umorzenie postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje:

Ubezpieczony S. P. (ur. (...)) od 1 października 1973 r. do 28 lutego 1983 r. był zatrudniony w Zakładach (...) B., w Wydziale Elektrycznym na stanowisku montera urządzeń łączności. W okresie od 1 października 1973 r. do 31 grudnia 1973 r. ubezpieczony pracował na podstawie umowy o pracę na okres próbny ze stawką wynoszącą 11,30 zł za godzinę. Od 1 stycznia 1974 r. ubezpieczony pracował w systemie czterobrygadowym w Wydziale EE4 i otrzymywał wynagrodzenie ustalone na podstawie stawki godzinowej w wysokości 14,86 zł. Na czas trwania rehabilitacji zawodowej od dnia 11 grudnia 1975 r. do 30 marca 1976 r. ubezpieczony został zatrudniony na stanowisku elektromechanika urządz. aparat. rozdziel. w warsztacie i wówczas otrzymywał stawkę godzinową w wysokości 9,20 zł. Przez okres 30 dni przed 11 grudnia 1975 r. ubezpieczony przebywał na zwolnieniu lekarskim otrzymując wynagrodzenie chorobowe.

Dowody: akta sądowe - dokumentacja osobowa ubezpieczonego – umowa na okres próbny

z dn. 09.10.1973 r., powierzenie stanowiska monter urządzeń łączności z dn. 05.06.1974 r., informacja o zatrudnieniu na czas trwania rehabilitacji z dn. 15.12.1975 r., świadectwo pracy z dn. 26.02.1983 r. k. nieponumerowane; zeznania ubezpieczonego zapis AV na płycie CD k. 34.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w aktach sprawy i aktach osobowych dokumenty oraz dowód z przesłuchania ubezpieczonego (e-protokół rozprawy k. – 34 a.s.). Prawdziwości tych dokumentów strony nie kwestionowały i w ocenie Sądu są one wiarygodne. Sąd także dał wiarę w całości zeznaniom ubezpieczonego, ponieważ są one spójne, logiczne, jak również znajdują odzwierciedlenie w wyżej wskazanych dokumentach z akt osobowych ubezpieczonego.

Odwołanie ubezpieczonego zasługiwało na uwzględnienie. Zgodnie z treścią art. 26b ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 887) ubezpieczonym, którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego określonego dla kobiet co najmniej 62 lata i 1 miesiąc (urodzonych od dnia 1 stycznia 1959 r. i później), a dla mężczyzn co najmniej 65 lat i 6 miesięcy (urodzonych od dnia 1 kwietnia 1949 r. i później) przysługuje emerytura częściowa, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn;
- 2) osiągnęli wiek wynoszący co najmniej 62 lata dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn.

Zgodnie z ustępem 2. powołanego artykułu wysokość emerytury częściowej wynosi 50% kwoty emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 i nie podlega podwyższeniu do kwoty najniższej emerytury. Stosownie do treści art. 26 ust. 1 ww. ustawy emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Artykuł 25 ust. 1 ww. ustawy stanowi, iż podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

W niniejszej sprawie spór dotyczył wysokości emerytury częściowej przyznanej ubezpieczonemu. Ubezpieczony zakwestionował wysokość wynagrodzeń przyjętych przez organ rentowy, które osiągnął pracując w Zakładach (...) w B. w latach 1974-1976. Powyższa kwestia ma znaczenie dla wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, co przekłada się w konsekwencji na wysokość emerytury.

Kwestia wynagrodzeń ubezpieczonego za okres od 1 stycznia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r. została wyjaśniona w toku procesu przez organ rentowy i przyznana przez ubezpieczonego. W ocenie Sądu Okręgowego nie budzi wątpliwości, że organ rentowy miał prawo skorygować wysokość wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia w związku z zaistniałą pomyłką. Pozostała zatem kwestia wynagrodzeń za okres od 1974 r. do 1975 r. Postępowanie dowodowe wykazało, że zarobki ubezpieczonego w 1974 r. wyniosły 35545,12 zł (stawka godzinowa 14,86 zł, 8-godzinny dzień pracy, 299 dni pracy), a w 1975 r. - 34152,64 zł (stawka godzinowa 14,86 zł, 8-godzinny dzień pracy, 278 dni pracy do 10 grudnia 1975 r. oraz stawka godzinowa 9,20 zł, 8-godzinny dzień pracy i 15 dni pracy od 11 grudnia 1975 r. do 31 grudnia 1975 r.). Zarobki zostały zatem ustalone w wyższej wysokości niż dokonał tego organ rentowy, ponieważ za rok 1974 przyjął wynagrodzenie w kwocie 13000 zł, a za rok 1975 - 14400 zł. Dokonanie ustaleń co do rzeczywistej wysokości wynagrodzeń osiąganych przez ubezpieczonego w spornych latach było możliwe na podstawie akt osobowych ubezpieczonego nadesłanych przez podmiot archiwizujący, a w szczególności w oparciu o angaże, w których wskazano daty, powierzone stanowiska oraz stawki godzinowe wynagrodzenia.

Powyższe ustalenia miały wpływ na wzrost wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego. Dokonując w konsekwencji ponownego przeliczenia wysokości emerytury zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej

ustalono, iż emerytura częściowa ubezpieczonego wynosi 1302,21 zł, a zatem więcej niż przyznana przez organ rentowy (1227,74 zł). Ustalenie wyższego świadczenia ma związek z uzyskaną wyższą kwotą zwaloryzowanego kapitału początkowego przyjętą do wyliczenia emerytury.

Sąd Okręgowy oparł się w tym przedmiocie na hipotetycznym wyliczeniu wysokości emerytury ubezpieczonego dokonany przez organ rentowy w toku procesu i jednocześnie niekwestionowane przez ubezpieczonego. Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 26b pkt 1 w zw. z art. 174 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych orzekł jak w punkcie I wyroku stosownie do art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

W punkcie II wyroku Sąd umorzył postępowanie w pozostałej części, tj. w kwestii zawyżonego wynagrodzenia przyjętego omyłkowo przez organ rentowy, gdyż ubezpieczony w istocie rzeczy cofnął w tym zakresie odwołanie (art. 355 kpc).

W punkcie III wyroku Sąd zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd uznał, że brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego ze względu na to, iż istotnych ustaleń dla rozstrzygnięcia Sąd dokonał na podstawie dokumentów, którymi nie dysponował organ rentowy w postępowaniu administracyjnym.

SSO Janusz Madej